

§ 10

Živnostenské oprávnenie

(1) Oprávnenie prevádzkovať živnosť (ďalej len „živnostenské oprávnenie“) vzniká právnickým osobám už zapísaným do obchodného registra, právnickým osobám, ktoré sa do obchodného registra nezapisujú, a fyzickým osobám s bydliskom v členskom štáte Európskej únie alebo v členskom štáte Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj dňom ohlásenia, alebo ak je v ohlásení uvedený neskorší deň začatia živnosti, týmto dňom; za deň ohlásenia sa považuje deň, ktorým má ohlásenie všetky náležitosti podľa § 45, 45a a 46. Podanie, ktoré spĺňa náležitosti ohlásenia a obsahuje predmet podnikania, na ktorý už podnikateľovi vzniklo živnostenské oprávnenie alebo ktorý nie je živnosťou, nie je ohlásením.

(2) Preukazom živnostenského oprávnenia je

- a) osvedčenie o splnení podmienok ustanovených týmto zákonom na prevádzkovanie živností (ďalej len „osvedčenie o živnostenskom oprávnení“); do vydania osvedčenia o živnostenskom oprávnení rovnopis ohlásenia s preukázaným doručením,
- b) výpis zo živnostenského registra.

(3) Ak tento zákon neustanovuje inak, zahraničným osobám^{28a)} a fyzickým osobám, ktoré sa podľa osobitného predpisu povinne zapisujú do obchodného registra, sa pri splnení určených podmienok vydá osvedčenie o živnostenskom oprávnení pred zápisom do obchodného registra. Pri nespĺnení určených podmienok sa im o tom vydá rozhodnutie.

(4) Na žiadosť zakladateľov, prípadne orgánov alebo osôb oprávnených podať návrh na zápis slovenskej právnickej osoby do obchodného registra, vydá živnostenský úrad osvedčenie o živnostenskom oprávnení pred zápisom do tohto registra, ak je preukázané, že právnická osoba bola založená a spĺňa určené podmienky; ustanovenie § 6 ods. 3 druhej vety sa v tomto prípade nepoužije. Pri nespĺnení určených podmienok sa im o tom vydá rozhodnutie.

(5) Osobám uvedeným v odsekoch 3 a 4 vzniká živnostenské oprávnenie dňom zápisu do obchodného registra.

(6) Živnostenské oprávnenie nemožno preniesť na inú osobu. Iná osoba ho môže vykonávať, len ak to ustanovuje tento zákon.

(7) Živnostenské oprávnenie možno vykonávať na celom území Slovenskej republiky.

(8) Ohlásenie, ktorým vzniklo živnostenské oprávnenie, nemožno vziať späť.

^{28a)} § 21 Obchodného zákonníka.

Súvisiace ustanovenia živnostenského zákona:

§ 5, § 6, § 45, § 45a, § 46, § 47, § 57, § 58, § 60a, § 71, § 80s

Súvisiace právne predpisy:

OBZ; zákon o obchodnom registri; § 53 SP; § 177 SSP; zákon o správnych poplatkoch; zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registrií obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov; zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; zákon č. 136/2010 Z. z. o službách na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov; zákon č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní programových služieb a poskytovaní iných obsahových služieb prostredníctvom digitálneho prenosu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o digitálnom vysielaní) v znení neskorších predpisov; čl. 50 Zmluvy o fungovaní EÚ

K § 10

Komentované ustanovenie bližšie upravuje živnostenské oprávnenie, a to konkrétne kedy vznikne a ako sa preukazuje. Okrem toho, živnostenský zákon v tomto ustanovení upravuje aj ďalšie súvisiace otázky.

Pojem „živnostenské oprávnenie“ používa živnostenský zákon ako legislatívnu skratku pre pojem „oprávnenie prevádzkovať živnosť“. Tieto dva pojmy preto treba chápať v synonymickom význame.

Živnostenské oprávnenie (oprávnenie prevádzkovať živnosť) predstavuje právo osoby, ktorej bolo živnostenské oprávnenie vydané, legálne prevádzkovať činnosť vymedzenú v tomto oprávnení. Zároveň však znamená aj povinnosť tejto osoby dodržiavať povinnosti ustanovené právnymi predpismi na výkon danej činnosti, a to vrátane povinnosti napríklad podrobiť sa výkonu živnostenskej kontroly (§ 61 a § 62 ŽZ, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov) a správneho trestaniu na tomto úseku (§ 65a až 66 ŽZ).

K ods. 1

Komentovaný odsek určuje konkrétny okamih vzniku živnostenského oprávnenia. Upravuje tento okamih vo vzťahu k:

- a) právnickým osobám už zapísaným do obchodného registra,
- b) právnickým osobám, ktoré sa do obchodného registra nezapisujú,
- c) fyzickým osobám s bydliskom v členskom štáte EÚ alebo v členskom štáte Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj.

Do obchodného registra sa povinne zapisujú obchodné spoločnosti (verejná obchodná spoločnosť, komanditná spoločnosť, spoločnosť s ručením obmedzeným, akciová spoločnosť, jednoduchá spoločnosť na akcie), družstvá, právnické osoby založené podľa práva EÚ, podniky a organizačné zložky

podnikov zahraničných osôb a iné právnické osoby, o ktorých to ustanoví osobitný zákon. Živnostenský zákon predpokladá, že živnostenské oprávnenie vznikne len takej právnickej osobe, ktorá už je zapísaná v obchodnom registri, čo znamená, že právnická osoba musí najprv vzniknúť a až následne môže ohlásiť prevádzkovanie živnosti a prevádzkovať živnosť. Výnimku z tohto pravidla však upravuje odsek 3 a 4 komentovaného ustanovenia.

Právnickými osobami, ktoré sa nezapisujú do obchodného registra, sú napríklad nadácie, neziskové organizácie či občianske združenia.

Vo vzťahu k fyzickým osobám živnostenský zákon predpokladá ako podmienku získania živnostenského oprávnenia bydlisko, či už v niektorom členskom štáte EÚ⁴⁰, alebo Organizácii pre hospodársku a spoluprácu a rozvoj.⁴¹ Živnostenský zákon pojem „bydlisko“ definuje v § 5 ods. 4 ŽZ. Dané ustanovenie vymedzuje pojem bydlisko, aj keď len vo vzťahu k bydlisku na území SR. Podľa daného ustanovenia sa bydliskom na území SR na účely tohto zákona rozumie trvalý pobyt na území SR (zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov) alebo trvalý pobyt na území SR na základe udeleného povolenia podľa osobitného predpisu (zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Systematickým výkladom preto treba dospieť k záveru, že pojem bydlisko použitý v komentovanom odseku tiež treba stotožniť s trvalým pobytom na území ktoréhokoľvek členského štátu EÚ alebo Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj.

Prvou podmienkou získania živnostenského oprávnenia podľa komentovaného odseku je, že ho ohlási niektorý z týchto troch uvedených subjektov. Vo vzťahu k týmto trom subjektom vzniká živnostenské oprávnenie zásadne už dňom ohlásenia. Ohlásenie živnosti je preto druhou podmienkou získania živnostenského oprávnenia. Z uvedenej zákonnej konštatácie vyplýva, že na vznik živnostenského oprávnenia sa v našich podmienkach vzťahuje ohlasovací (registrový) princíp.

Ohlasovací režim treba dôsledne odlišovať od režimu povoľovacieho. V minulosti sa na vznik živnostenského oprávnenia vzťahovali oba tieto princípy. Ohlasovacie živnosti vznikali na základe ohlásenia a koncesované živnosti na základe žiadosti a následného povolenia zo strany živnostenského

⁴⁰ Zoznam členských štátov EÚ je dostupný na: <https://europa.eu/european-union/about-eu/countries/member-countries_sk>.

⁴¹ Zoznam členských štátov Organizácie pre hospodársku a spoluprácu a rozvoj je dostupný na: <<http://www.oecd.org/about/membersandpartners/list-oecd-member-countries.htm>>.

úradu (okamihom právoplatnosti rozhodnutia živnostenského úradu). V súčasnosti účinnom živnostenskom zákone nachádzame už len právnu úpravu podľa ohlasovacieho princípu (ohlasovacie živnosti).

Podstatou ohlasovacieho princípu je, že ak ohlasovateľ spĺňa všetky zákonné predpoklady prevádzkovania živnosti a svoj zámer prevádzkovať živnosť riadne ohlási živnostenskému úradu, má ohlasovateľ na prevádzkovanie živnosti právny nárok. Živnostenský úrad nie je oprávnený skúmať iné, ako formálne predpoklady vyžadované živnostenským zákonom v § 6 až 7. Ak ohlasovateľ tieto podmienky spĺňa, živnostenský úrad nemá v danej veci povolenú správnu úvahu vydať osvedčenie o živnostenskom oprávnení, ale je jeho povinnosťou osvedčenie vydať. Aj preto živnostenské oprávnenie zásadne vzniká už dňom ohlásenia a nie až dňom, keď je osvedčenie o živnostenskom oprávnení doručené podnikateľovi.

Pri povoľovacom režime je na správnej úvahe príslušného orgánu, či žiadanú aktivitu tento orgán povolí, alebo nepovolí. Povoľovací režim sa vzťahoval na koncesované živnosti, kde bol napríklad živnostenský úrad pri vydaní koncesnej listiny viazaný názorom orgánu štátnej správy, ak sa na výkon koncesovanej živnosti vyžadovalo oprávnenie alebo povolenie iného orgánu štátnej správy.

Treťou podmienkou, ktorá musí byť splnená na to, aby išlo o riadne a právne účinné ohlásenie s dôsledkom vzniku živnostenského oprávnenia, je, že ohlásenie spĺňa podmienky vyžadované v § 45 až 46 ŽZ (viac pozri v komentári k § 45, § 45a a § 46 ŽZ).

V prípade splnenia všetkých troch uvedených predpokladov vznikne ohlasovateľovi živnostenské oprávnenie už v deň ohlásenia. Za deň ohlásenia treba považovať deň doručenia ohlásenia so všetkými zákonom vyžadovanými náležitosťami príslušnému živnostenskému úradu (§ 66b ŽZ). Za deň ohlásenia treba považovať aj také ohlásenie, ktoré nemá náležitosti podľa § 45, § 45a a § 46 ŽZ alebo je nezrozumiteľné, a to za podmienky, že ohlasovateľ tieto vady na základe výzvy v ustanovenej lehote odstránil (§ 47 ods. 6 ŽZ).

Z tohto pravidla však existuje jedna výnimka. Zákon umožňuje, aby si ohlasovateľ sám zvolil konkrétny dátum, od ktorého zamýšľa začať prevádzkovať živnosť (pozri aj § 45 ods. 2 a 3 ŽZ). Ohlasovateľ si môže zvoliť len dátum, ktorý je neskorší ako deň ohlásenia. Ak pôjde o túto situáciu, tak živnostenské oprávnenie ohlasovateľovi vznikne až k tomuto neskoršiemu dátumu. Ak by ohlasovateľ uviedol dátum skorší ako reálne ohlásenie živnosti, potom na toto ohlásenie treba nazerať ako na právne účinné, no živnostenské oprávnenie vznikne až ku dňu ohlásenia a nie ku dňu zvolenému ohlasovateľom.

Zákonodarca v komentovanom odseku pamätá aj situácie, ak by ohlasovateľ ohlásil živnosť, na ktorú už má živnostenské oprávnenie, alebo ak by ohlásil prevádzkovanie činnosti, ktorá nie je živnosťou. Postup živnostenského úradu bude v oboch prípadoch rovnaký. V súlade s § 47 ods. 8 ŽZ musí živnostenský úrad o tejto skutočnosti vydať rozhodnutie. Toto rozhodnutie musí živnostenský úrad vydať v lehote do troch pracovných dní (§ 47 ods. 1 ŽZ). Voči tomuto rozhodnutiu sa možno odvolať (§ 53 a nasl. SP v spojení s § 71 ŽZ) a po splnení podmienok podľa Správneho súdneho poriadku sú tieto rozhodnutia aj preskúmateľné v správnom súdnictve (§ 177 a nasl. SSP).

K ods. 2

Komentovaný odsek vymedzuje, čím (ako) možno preukázať, že podnikateľ je držiteľom živnostenského oprávnenia, a teda, že živnosť vykonáva na základe legálneho podkladu. Živnostenský zákon v tomto odseku vymedzuje tri spôsoby preukázania živnostenského oprávnenia. Účinnosť jedného z nich je pritom časovo obmedzená.

Pre úplnosť treba uviesť, že v súčasnosti sa môžu podnikatelia preukázať aj inými listinami, ako tými, ktoré sú výslovne spomenuté v tomto odseku. Konkrétne ide o živnostenský list a koncesnú listinu. Podmienkou je, že živnostenský list alebo koncesná listina boli vydané pred nadobudnutím účinnosti novely živnostenského zákona vykonanou zákonom č. 136/2010 Z. z. o službách na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ide o živnostenské listy a koncesné listiny vydané pred 31. májom 2010. Po tomto dátume už živnostenské úrady vydávajú len listiny, ktoré sú vymedzené v tomto komentovanom odseku (pozri aj § 80s ŽZ). V každom prípade sa však podnikatelia, ktorí ich získali v súlade s vtedajšími právnymi predpismi, môžu nimi aj naďalej preukazovať.

Živnostenské oprávnenie sa podľa komentovaného odseku preukazuje:

- a) osvedčením o živnostenskom oprávnení,
- b) rovnopisom ohlásenia s preukázaným doručením,
- c) výpisom zo živnostenského registra.

Osvedčenie o živnostenskom oprávnení používa živnostenský zákon ako legislatívnu skratku pre osvedčenie o splnení podmienok ustanovených týmto zákonom na prevádzkovanie živností. Osvedčenie živnostenský úrad vydá až vtedy, keď ohlasovateľ živnosti spĺňa všetky zákonom ustanovené podmienky na prevádzkovanie živnosti. Osvedčenie je z právno-teoretického hľadiska materiálno-technickou operáciou,⁴² správnym úkonom preukazujúcim ne-

⁴² VAČOK, J. In VRABKO, M. a kol. 2012. *Správne právo hmotné. Všeobecná časť*. Bratislava : C. H. Beck, 2012, s. 209.

spornú skutočnosť.⁴³ Nespornou skutočnosťou je, že ohlasovateľ splnil všetky zákonom vyžadované predpoklady na prevádzkovanie živnosti. Ak by takýto spor vznikol, živnostenský úrad by ako správny orgán musel v správnom konaní vydať rozhodnutie o tom, že živnostenské oprávnenie nevzniklo (§ 47 ods. 9 ŽZ).

Vydanie osvedčenia nie je výsledkom postupu, ktorý sa realizuje v správnom konaní. Osvedčenie nie je deklaratórny individuálny správny akt (rozhodnutie). Deklaratórny individuálny správny akt sa vydáva v správnom konaní, pričom sa ním autoritatívne potvrdzuje určitá skutočnosť, o existencii ktorej bol spor. Ako sme už uviedli, pri vydávaní osvedčenia žiadny takýto spor nie je.

Právny význam osvedčenia spočíva v tom, že má dôkaznú hodnotu a o osvedčených skutočnostiach platí prezumpcia pravdivosti. Kto má na osvedčení právny záujem, môže sa domáhať jeho vydania.⁴⁴

Živnostenský úrad nie je oprávnený časovo obmedziť platnosť osvedčenia. Platnosť osvedčenia však môže vymedziť ohlasovateľ, a to vlastným prejavom vôle. Táto skutočnosť musí vyplynúť z ohlásenia živnosti, kde fakultatívnou náležitosťou ohlásenia je aj uvedenie doby podnikania, ak osoba zamýšľa prevádzkovať živnosť iba po určitú dobu [§ 45 ods. 2 písm. g) ŽZ, § 45 ods. 3 písm. e) ŽZ]. Živnostenský úrad za zákonom ustanovených podmienok môže živnostenské oprávnenie zrušiť (§ 58 ŽZ). Týmto okamihom zároveň osvedčenie stráca svoju platnosť.

Podnikateľ nie je povinný osvedčenie vrátiť živnostenskému úradu po zániku živnostenského oprávnenia. Táto povinnosť mu zo živnostenského zákona nevyplýva. Z praktického hľadiska by bolo vhodné, aby živnostenský zákon túto povinnosť upravil.

Vydanie osvedčenia o živnostenskom oprávnení je spoplatnené sumou 5 eur na každú voľnú živnosť a sumou 15 eur na každú remeselnú a viazanú živnosť (položka 148 prílohy k zákonu o správnych poplatkoch). Vydanie náhradného osvedčenia o živnostenskom oprávnení náhradou za stratené, zničené, poškodené alebo odcudzené osvedčenie o živnostenskom oprávnení je spoplatnené jednotnou sumou 6 eur.

Rovnopis ohlásenia s preukázaným doručením tiež preukazuje živnostenské oprávnenie. Vzhľadom na zákonnú formuláciu (porovnaj formuláciu „do vydania osvedčenia o živnostenskom oprávnení“) treba usúdiť, že

⁴³ KOŠIČIAROVÁ, S. 2015. *Správne právo hmotné. Všeobecná časť*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2015, s. 194.

⁴⁴ ZLOCH, P. In ŠKULTÉTY, P. a kol. 2002. *Správne právo hmotné. Všeobecná a osobitná časť*. Šamorín : Heuréka, 2002, s. 116-117.

rovnopis má časovo obmedzenú platnosť (má teda dočasný charakter) a preukazuje živnostenské oprávnenie len do okamihu vydania osvedčenia. Ak ohlásenie spĺňa všetky zákonné predpoklady a podnikateľ tiež spĺňa zákonné podmienky prevádzkovania živnosti, je živnostenský úrad povinný vydať osvedčenie v lehote do troch pracovných dní odo dňa, keď mu boli ohlásenie živnosti a výpisy z registra trestov doručené (§ 47 ods. 1 ŽZ). Z daného dôvodu preto nemožno presne povedať, akú dobu platnosti môže mať rovnopis ohlásenia. Táto doba bude tiež závisieť od toho, či ohlásenie spĺňa všetky zákonné náležitosti (§ 47 ods. 6 ŽZ).

Pojem „vydanie osvedčenia“ nemožno považovať za celkom vhodný pojem, ktorý živnostenský zákon využíva. Pojem „vydanie“ totiž nemožno presne (vo význame dátumovo) určiť. Preto sme názoru, že tento pojem treba stotožniť s okamihom, kedy bolo osvedčenie ohlasovateľovi oznámené jeho doručením. Tento výklad možno podporiť aj argumentom, podľa ktorého osvedčením podnikateľ preukazuje, že je držiteľom živnostenského oprávnenia. Na to, aby sa mohol takýmto spôsobom preukázať, musí mať tzv. „niečo v rukách“.

Rovnopis ohlásenia s preukázaným doručením je vo svojej podstate potvrdené doručenie ohlásenia vecne a miestne príslušnému živnostenskému úradu (§ 45 ods. 1 ŽZ). Toto potvrdenie sa realizuje formou odtlačku pečiatky, ktorá sa vyznačí na ohlásení, a to v deň, keď je ohlásenie doručené živnostenskému úradu. V súlade § 19 ods. 5 SP je živnostenský úrad povinný na žiadosť účastníka konania potvrdiť prijatie podania. Toto ustanovenie Správneho poriadku možno aplikovať aj na potvrdenie prijatia ohlásenia, ktoré je tiež podaním.

Výpis zo živnostenského registra je tretím spôsobom, ako sa možno preukázať živnostenským oprávnením. Zo všetkých troch spôsobov preukazovania živnostenského oprávnenia ide o ten, ktorý je najviac preukazný. Je to z toho dôvodu, že rovnopis ohlásenia má len dočasný charakter a osvedčenie sa vydáva iba k dátumu, kedy bola živnosť ohlásená. Výpis zo živnostenského registra tak predstavuje aktuálne preukázanie skutočnosti, že podnikateľ je naďalej držiteľom živnostenského oprávnenia. Práve výpis zo živnostenského registra tak možno odporúčať v súkromnoprávných záväzkových vzťahoch.

O výpis zo živnostenského registra môže požiadať ktokoľvek. Živnostenský úrad poskytne výpis z verejnej časti živnostenského registra komukoľvek na požiadanie. O výpis z neverejnej časti môže požiadať len ten, koho sa tieto neverejné údaje týkajú (porovnaj § 60a ŽZ). Výpis z verejnej časti živnostenského registra za jedného podnikateľa je spoplatnený sumou 3 eur (položka 148 prílohy k zákonu o správnych poplatkoch).

K ods. 3 až 5

Zatiaľ čo odsek 1 komentovaného ustanovenia upravoval vznik živnostenského oprávnenia vo vzťahu k právnickým osobám, ktoré už vznikli, a fyzickým osobám s bydliskom v členskom štáte EÚ alebo Organizácii pre hospodársku a spoluprácu a rozvoj, tieto komentované odseky sa vzťahujú na:

- a) zahraničné osoby,
- b) fyzické osoby, ktoré sa podľa osobitného predpisu povinne zapisujú do obchodného registra a
- c) slovenskú právnickú osobu.

Cieľom tohto ustanovenia je umožniť uvedeným subjektom získať osvedčenie o živnosti ešte pred tým, ako dôjde (v prípade právnických osôb) k ich vzniku. Uvedené má význam vtedy, keď je živnostenské oprávnenie predpokladom získania určitého ďalšieho oprávnenia, povolenia či licencie podľa osobitných právnych predpisov.

Zahraničnou osobou sa rozumie fyzická osoba s bydliskom alebo právnická osoba so sídlom mimo územia SR. Slovenskou právnickou osobou sa rozumie právnická osoba so sídlom na území SR (§ 21 OBZ).

Z § 27 ods. 2 písm. c) OBZ vyplýva, že fyzické osoby sa tradične do obchodného registra nezapisujú. Platí, že fyzická osoba má len fakultatívnu možnosť (oprávnenie) zapísať sa do tohto registra. Povinnosť zápisu fyzickej osoby do obchodného registra preto musí vyplývať z osobitného právneho predpisu. Vo všeobecnosti povinnosť zápisu fyzickej osoby do obchodného registra v súčasnosti upravuje napríklad § 45 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov a § 25 ods. 1 písm. a) zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní programových službách a poskytovaní iných obsahových služieb prostredníctvom digitálneho prenosu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o digitálnom vysielaní) v znení neskorších predpisov. V oboch prípadoch je však predmet podnikania týchto fyzických osôb vyňatý spod pôsobnosti živnostenského zákona [§ 3 ods. 2 písm. k) ŽZ]. Komentovaný odsek sa preto vzťahuje len na tie fyzické osoby, ktoré sú povinné zapísať sa do obchodného registra a zároveň je predmetom ich podnikania živnostenské podnikanie.

Treba tiež podotknúť, že komentovaný odsek sa nevzťahuje na fyzické osoby, ktoré sa do obchodného registra zapisujú na základe dobrovoľného prejavu vôle.

Predpokladom vydania osvedčenia vo vzťahu k zahraničnej osobe je, že zahraničná osoba bola založená a vznikla v štáte svojho pôvodu. Druhou

podmienkou je, že predmet podnikania tejto osoby je živnostenským podnikaním. Poslednou podmienkou je, že táto osoba bude spĺňať podmienky prevádzkovania živnosti na zvolený predmet podnikania, ktoré sú ustanovené živnostenským zákonom. Žiadosť o vydanie osvedčenia podáva v mene zahraničnej právnickej osoby vedúci organizačnej zložky podniku alebo vedúci podniku zahraničnej osoby, alebo ním splnomocnená osoba.

Predpokladom vydania osvedčenia pre fyzické osoby je, že osobitný predpis vyžaduje ich zápis do obchodného registra. Nadväznou podmienkou je, že predmet podnikania tejto osoby je živnostenským podnikaním. Poslednou podmienkou je, že táto osoba bude spĺňať podmienky prevádzkovania živnosti na zvolený predmet podnikania ustanovené živnostenským zákonom. Žiadosť o vydanie osvedčenia podáva sama fyzická osoba vo svojom mene alebo ňou splnomocnená osoba.

Predpokladom vydania osvedčenia o živnosti vo vzťahu k založenej slovenskej právnickej osobe je, že táto právnická osoba bola minimálne založená svojimi zakladateľmi. Spôsob založenia právnickej osoby je upravený osobitnými právnymi predpismi, predovšetkým Obchodným zákonníkom (všeobecne v § 57 OBZ). Osobitný právny predpis preto ustanovuje formálne a obsahové náležitosti požadované na spoločenskú zmluvu (zakladateľskú zmluvu, zakladateľskú listinu, ustanovujúcu schôdzu družstva a iné) tej-ktorej právnickej osoby. Živnostenský úrad musí mať za preukázané, že právnická osoba bola založená. Druhou podmienkou vydania osvedčenia je, že predmet podnikania tejto osoby je živnostenským podnikaním. Poslednou podmienkou je, že táto právnická osoba bude spĺňať podmienky prevádzkovania živnosti na zvolený predmet podnikania ustanovené živnostenským zákonom. Žiadosť v mene právnickej osoby podávajú jej zakladatelia alebo orgány, prípadne iné osoby oprávnené podať návrh na zápis tejto právnickej osoby do obchodného registra. To, kto je týmto orgánom, prípadne inou osobou, musí vyplývať z osobitného právneho predpisu. Vzhľadom na skutočnosť, že žiadosť sa týka novozaloženej právnickej osoby, ktorá ešte nevznikla, je bezpredmetné, aby sa skúmala podmienka bezúhonnosti tejto právnickej osoby. Zákonodarca preto túto povinnosť ani len nevyžaduje.

V prípade, keď sú splnené všetky zákonné predpoklady na vydanie osvedčenia, je živnostenský úrad povinný osvedčenie vydať. Živnostenský úrad postupuje podľa pravidiel, ktoré sa vzťahujú na vydanie osvedčenia ako takého, pričom prihliada na osobitosti, ktoré vyplývajú zo skutočnosti, že osoby, ktoré požiadali o vydanie osvedčenia, ešte nie sú zapísané do obchodného registra. Osvedčenie je preto živnostenský úrad povinný vydať v lehote do troch pracovných dní (§ 47 ods. 1 ŽZ).

Na tomto osvedčení bude musieť chýbať údaj o vzniku živnostenského oprávnenia. Tento dátum živnostenský úrad vyznačí dodatočne po tom, ako dôjde k zápisu osoby do obchodného registra. Je to z toho dôvodu, že účinnosť vydaného osvedčenia v tomto prípade nenastáva okamihom jeho vydania (doručenia), ale až okamihom zápisu danej osoby do obchodného registra.

Ak by osoba vykonávala podnikateľskú činnosť pred týmto termínom, dopúšťa sa protiprávneho činu – minimálne správneho deliktu neoprávneného podnikania (pozri § 63 a § 64 ŽZ).

Živnostenský úrad môže dospieť aj k záveru, že podmienky na vydanie osvedčenia nie sú splnené. Ak nastane táto situácia, je povinný o tom vydať rozhodnutie. Rozhodnutie vo veci je preskúmateľné na základe podania odvolania (§ 53 SP) a za splnenia podmienok podľa Správneho súdneho poriadku je toto rozhodnutie preskúmateľné v správnom súdnictve (§ 177 a nasl. SSP).

K ods. 6

V komentovanom odseku sa upravuje pravidlo, podľa ktorého živnostenské oprávnenie vzniká konkrétnej osobe, pričom toto právo nemožno preniesť na nikoho iného. Živnostenské oprávnenie je preto osobným oprávnením, ktoré umožňuje byť nositeľom živnostenského oprávnenia len tej osobe, ktorá živnosť ohlásila.

Živnostenský zákon zakazuje prenášať živnostenské oprávnenie na akúkoľvek inú osobu. Uvedené znamená prenos najmä na základe súkromnoprávných, scudzovacích úkonov, ako napríklad kúpa, zámena či darovanie.

Živnostenský zákon zároveň upravuje aj výnimku z tohto pravidla. Táto výnimka musí vyplývať priamo z ustanovení zákona. Výnimky sú upravené v § 13 až 15 ŽZ [pokračovanie v živnosti pri úmrtí fyzickej osoby (živnostníka), pokračovanie v živnosti pri premene obchodnej spoločnosti, pokračovanie v živnosti pri premene družstva]. Bližšie pozri v komentári k uvedeným ustanoveniam.

K ods. 7

Komentovaný odsek vymedzuje územné obmedzenie prevádzkovania živnosti. Živnostenský zákon upravuje pravidlo, že živnostenské oprávnenie umožňuje prevádzkovať živnosť na celom území SR bez obmedzenia. Územné obmedzenie by muselo vyplývať z osobitného právneho predpisu.

V tejto súvislosti treba pre úplnosť pripomenúť aj znenie čl. 50 Zmluvy o fungovaní EÚ, podľa ktorého bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia kapitoly o práve usadiť sa, poskytovateľ služieb môže dočasne vykonávať svoju činnosť v členskom štáte, v ktorom sa služba poskytuje za rovnakých podmienok, aké tento štát ukladá svojim vlastným štátnym príslušníkom.

K ods. 8

Vznik živnostenského oprávnenia je naviazaný na dispozičný prejav vôle ohlasovateľa živnosti. *Ex offio* živnostenské oprávnenia zásadne nevznikajú. Keďže ohlásenie živnosti je dispozičným oprávnením (právom ohlasovateľa), z uvedeného vyplýva, že toto svoje podanie môže vziať aj späť. Zákon dispozičné oprávnenie ohlasovateľa (podnikateľa) obmedzuje a uvádza, že ohlásenie, ktorým živnostenské oprávnenie vzniklo, nemožno vziať späť.

Živnostenský zákon v uvedenom prípade umožňuje oznámiť živnostenskému úradu ukončenie podnikania [§ 57 ods. 1 písm. g) ŽZ]. Ak v oznámení o ukončení podnikania nie je uvedený neskorší deň, živnostenské oprávnenie zanikne dňom nasledujúcim po dni doručenia oznámenia o ukončení podnikania živnostenskému úradu (§ 57 ods. 3 ŽZ).

Argumentom *a contratio* potom možno dospieť k záveru, že podanie, ktorým živnostenské oprávnenie ešte nevzniklo (pretože toto ohlásenie obsahuje vady), možno vziať späť.

Prevádzkovanie živnosti prostredníctvom zodpovedného zástupcu**§ 11**

(1) Zodpovedný zástupca je fyzická osoba ustanovená podnikateľom, ktorej prostredníctvom zabezpečuje odborné vykonávanie činnosti počas prevádzkovania živnosti. Zodpovedný zástupca musí byť pri prevádzkovaní živnosti v pracovnom pomere k podnikateľovi; to neplatí, ak je ním za podmienok upravených osobitným zákonom^{28aa}) manžel (manželka) podnikateľa alebo podnikateľov príbuzný v priamom rade alebo súrodenc, alebo ak ide o právnickú osobu, jej spoločník alebo člen, a ak ide o obec, jej starosta.

(2) Zodpovedný zástupca musí spĺňať všeobecné i osobitné podmienky prevádzkovania živnosti (§ 6 a 7).

(3) Zodpovedný zástupca musí mať bydlisko na území Slovenskej republiky alebo iné oprávnenie na pobyt podľa osobitného predpisu.^{28ab})

(4) Zodpovedným zástupcom právnickej osoby nemôže byť člen dozornej rady, prípadne iného kontrolného orgánu tejto právnickej osoby. Zodpovedným zástupcom fyzickej osoby ani právnickej osoby nemôže byť osoba, ktorej bolo zrušené živnostenské oprávnenie podľa § 58 ods. 1 písm. c) alebo ods. 2 písm. a), a to počas troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia o zrušení živnostenského oprávnenia.